

УДК 330.354

Краузе Ольга

Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЯК СКЛАДОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БІЗНЕСУ

Krause Olga

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

DIZHITTALIA AS A COMPONENT OF BUSINESS COMPETITIVENESS

Термін «діджиталізація» є узагальнюючим, що використовується для позначення цифрової трансформації суспільства та економіки. Він символізує перехід від індустріальної епохи й аналогових технологій до цифрових технологій та інновацій в цифровому бізнесі.

Потужним поштовхом розвитку цифрової економіки стала необхідність переходу на дистанційні умови ведення бізнесу, що спричинена тривалою пандемією COVID-19 та з 24 лютого 2022 р. повномасштабним вторгненням на територію України агресора. Для багатьох бізнес-структур ведення бізнесу в таких умовах стало важко доступним або ж взагалі неможливим. Те саме стосується і багатьох навчальних закладів, яке перейшли на дистанційне або змішане навчання.

Діджиталізація надає значну кількість переваг:

- можливість ведення бізнесу з будь-якої точки світу;
- економія часу і підвищення продуктивності;
- оптимізація внутрішніх та зовнішніх комунікацій;
- оптимізація робочого процесу;
- вихід на новий рівень обслуговування клієнтів;
- швидкість отримання інформації;
- та багато інших.

До сфер діджиталізації належать:

- економіка;
- екомерс і торгівля;
- маркетинг;
- банківська справа;
- ресторанний бізнес;
- страхування;
- медицина;
- освіта.

Сучасні динамічні темпи розвитку вимагають швидкої адаптації до змін навколишнього середовища, в тому числі і до тих, що запроваджуються цифровим середовищем.

Одним з поштовхів діджиталізації економіки став перехід від Інтернету людей до Інтернету речей, що розпочався ще у 2008-2009 рр. Зрозуміло, даний процес є нерівномірним у зв'язку з нерівномірністю соціального, економічного та технологічного розвитку між різними країнами світу. За умов динамічності та мінливості ринкового середовища, особливо відчутним на сьогоднішній день це є для українського бізнесу, зростають ризики щодо економічного становища окремих підприємств та галузей в цілому. Одним з актуальних шляхів зниження таких ризиків є переорієнтація на цифрову економіку шляхом впровадження моделей цифрового менеджменту в контексті забезпечення кіберстійкості управлінських та виробничих бізнес-процесів [2].

Впровадження у бізнес цифрових технологій передбачає:

– конвертування інформації з паперових на інших носіїв у цифровий формат з метою забезпечення зручності використання в комп'ютерних системах;

– переведення операцій, функцій бізнесу, комунікацій, процесів та бізнес-моделей у цифрову площину, що забезпечує можливість поєднання традиційних функцій бізнесу з цифровими [3].

Діджиталізація бізнесу створює додаткову цінність компанії, додаткові конкурентні переваги – необмежені можливості комунікацій, продажу, залученні спеціалістів, брендингу, контролінгу, доступ до цифрових баз даних та інше [2].

Впровадження діджиталізації бізнес-процесів передбачає такі етапи:

– визначення стратегії (тобто формування у співробітників компанії загального цифрового мислення);

– перебудова бізнес процесів;

– діджиталізація бізнес-систем.

Насамперед необхідно здійснити вбудову цифрових технологій у стратегію розвитку підприємства. Потрібно передбачити систему збору, зберігання і аналізу даних, оптимізувати процеси пошуку інформації з використанням Інтернет-ресурсів, оброблення великих масивів даних, застосування штучного інтелекту, Інтернету речей та інших складових. Діджиталізація операційних процесів передбачає автоматизацію документообігу, впровадження ERP-системи, діджиталізацію управління підрозділами підприємства тощо.

Використання сучасних програмних продуктів (SAP, SAP Business One, Neaktor, jSolutions, Бітрік24, BAS ERP, Microsoft Dynamics 365 та інші) і забезпечення офісів сучасними ІТ-інструментами формують умови для інтеграції всіх бізнес-процесів, формування центрів обробки даних, впровадження електронного документообігу.

У результаті таких змін відбувається докорінна зміна функціонального навантаження підрозділів підприємства, що суттєво розширює функціональні можливості працівників.

До основних трендів впливу інформаційних технологій на бізнес відносяться: роботизація виробничих процесів; хмарні технології; інтернет речей; Big Data (великі дані); штучний інтелект, машинне навчання і глибоке навчання; технологія розподіленого реєстру і блокчейн.

Діджиталізація значно підвищує ефективність ведення бізнесу, робить його більш мобільним і оперативним, це безумовно є великою конкурентною перевагою. В той самий час діджиталізація вивільняє частину робочої сили, якій необхідно буде шукати альтернативне робоче місце або перепрофільовуватися.

Список використаних джерел:

1. Краузе О.І., Піняк І.Л., Шпилик С.В. Маркетинговий стратегічний аналіз конкурентного потенціалу комерційного підприємства. *Галицький економічний вісник*. № 3. 2022. С. 81-90. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/?art=1082>
2. Краузе О. І., Піняк І. Л., Шпилик С. В. Соціальна відповідальність в контексті діджиталізації бізнесу. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2022. №11. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-11-8381>
3. Digitization, digitalization and digital transformation: the differences. I-scoop. URL: <https://www.i-scoop.eu/digitization-digitalization-digital-transformation-disruption>
4. Krause O.I. Marketing Internet technologies in the field of services / Digital Economy trends: global challenges, strategy and technologies: Monograph /Edited by Ghenadie Ciobanu, Olha Pavlykivska] Galati, Romania, 2021. – pp. 104-116. (222 p.)